

Angorakani lemmikkinä

Tupsukorvainen, pörröinen ja nallemainen angorakani herättää ihmisissä ihastusta ja huvittuneisuutta. Heti perään useimmat toteavat, että vaikka angora on mahtava kani, he eivät jaksaisi hoitaa sen työlästä turkkia. Onko angorakanin turkinhoito vaikeaa ja millainen angora on luonteeltaan? Onko angorakanista lemmikiksi, vai sopiiko se vain villantuottajien tarkoituksiin? Seuraavaksi paneudumme tarkemmin angorakaniin rotuna, sen soveltuvuuteen lemmikiksi ja rodun erityispiirteisiin, jotka tulee ottaa huomioon angorakanin hankintaa harkitessa.

Millainen rotu angora on?

Angorakani on lemmikkikanina verrattain harvinainen rotu, sillä sen turkki vaatii enemmän hoitoa kuin lyhytkarvaisten serkkujensa. Pehmeän villansa alla angora on kuten mikä hyvänsä kani, ja sen tarpeet ja ominaisuudet, ovat likimain samat kuin kaikkien kaniensa. Käsityöihmiselle angora on mitä parhain lemmikki. Kani tuottaa ensiluokkaista, erityisen pehmeää, lämmintä ja kutisematonta villaa jopa kilon verran vuodessa. Villasta voi tehdä lankaa tai käyttää huovutukseen. Mikään ei kuitenkaan estä hankkimasta angorakania vain lemmikiksi ja perheen iloksi, mihin se luonteensa puolesta erinomaisesti sopiikin.

Ensimmäinen huomioon otettava seikka angorakanin hankintaa harkitessa on sen suuri koko. Angora voi helposti painaa aikuisena lähemmäs viisikin kiloa, ja lisäksi tuuhea karva tekee kanista painoaan suuremman näköisen ja oloisen. Angora tarvitsee siis riittävän suuren asumuksen, joka ei käy sille ahtaaksi myöskään pitkässä villassa. Suuri koko tarkoittaa myös suurta jätösten määrää. Erityisesti nesteen kulutus ja sitä myöten myös virtsan määrä ovat angorakanilla suuria. Kuivitus on syytä hoitaa huolella, sillä hieno villa likaantuu helposti likaisissa alusissa. Puru, sahajauho tai turve eivät sovellu angorakanin kuivikkeiksi, sillä ne takertuvat villaan lähtemättömästi. Sopivia kuivikkeita ovat heinä, olki, sekä erilaiset pelletöidyt kuivikkeet. Sisätiloissa suuri virtsan määrä yhdistettynä kuivikerajoituksiin voi aiheuttaa hajuhaittoja.

Hauskan ulkonäön lisäksi angorakanin parhaita puolia on ehdottomasti luonne. Rotu on jalostettu villantuotantoa varten, ja sen on täytynyt olla aina helposti käsiteltävissä kerinnän vuoksi. Niinpä angora onkin luonteeltaan rauhallinen, ystävällinen ja yleensä myös helposti käsiteltävä. Toki jokainen kani on yksilö ja jokaiseen rotuun voi aina syntyä myös hankalia luonteita, mutta oman kokemukseni mukaan angora on rotuna helposti kesyyntyvä, ihmisrakas ja lempeä. Mikään sporttinen duracell-pupu angora ei yleensä ole pienempiin rotuihin verrattuna. Angorakani ei ole herkkä puremaan. Isokokoinen ja liikkeissään rauhallinen angorakani sopii hyvin myös lapsiperheeseen, kunhan aikuiset opastavat lapsia kanin oikeassa käsittelyssä ja ottavat päävastuun sen hoitamisesta. Myös muihin kotieläimiin angorakani tottuu yleensä helposti. Angoranaaraita voidaan joskus pitää pareina tai pienissä ryhmissä kun tilaa on tarpeeksi, mutta mahdollisiin tappeluihin tulee aina varautua ja nahistelevat yksilöt erottaa toisistaan.

Valkoinen punasilmäinen angora on ehkä mielikuvana tunnetuin, mutta nykyisin angorakaneja saa lähes kaikissa väreissä. Varmista kania hankkiessasi, että se on puhdasrotuinen angorakani. Angorakania ei tule milloinkaan risteyttää normaaliturkkisiin kaneihin. Tuloksena voi olla takkuuntuvia ja huopuvia pörröturkkeja, joiden hoitaminen on työlästä tai jopa mahdotonta. Takkuuntuminen aiheuttaa kanille iho-ongelmia ja kipua liikkeessa. Tällaisia angoraristeytyksiä on jouduttu jopa lopettamaan ongelmallisen

turkinlaadun vuoksi. Angorakaneja ei yleensä myydä eläinkaupoissa, vaan niitä saa parhaiten suoraan kasvattajalta.

Missä angora asuu?

Angorakanin pitopaikan suhteen tärkein seikka on kuivuus. Angora sopii huonosti ulkokaniksi, sillä Suomi on hyvin märkä maa ja vaikka asumuksen saisikin sateenpitäväksi, aiheuttavat lämpötilanvaihtelut ja kostea ilma turkin kostumista ja huopumista. Sisätiloissa ilma on yleensä aina kuivaa, ja sisäkanien turkki pysyykin näin ollen kuivana ja selvänä.

Paksun turkkinsa ansiosta angora viihtyy loistavasti hiukan viileämissä tiloissa: autotalli, lasitettu parveke, navetta, kuisti tai talvisin viileä yläkerta sopivat sille parhaiten. Jos angora asuu huonelämpötilassa, se ei tuota aivan niin paljoa villaa kuin viileässä tilassa asuessaan. Pitkässä villassa kanille voi tulla helpommin kuuma myös sisällä. Lämpimissä sisätiloissa asuvan angorakanin oloa voi tasoittaa kerimällä turkkia useammin, esimerkiksi jo kuukauden tai kahden välein. Kanille tämä sopii mainiosti, tasaisempi ja lyhyempi villa on sille mieleen ja kani pysyy pirteänä.

Paksussa villassa kani kestää kylmää erinomaisesti, kun se on lämpötilaan tottunut. Juuri keritty kani sen sijaan kestää kylmää erittäin huonosti, sillä huolellisen kerinnän jälkeen sille ei jää mitään suojaa viileyttä vastaan. Vastakeritty kani onkin syytä pitää sisällä pari viikkoa kasvattamassa villaa ennen siirtämistä alle +5 asteen lämpötiloihin tai asentaa sinne lämpölamppu. Jos kani asuu kylmissä tiloissa talvisin, voidaan se kerii siten, että kanin ylle jätetään 1-2 cm villakerros lämmikkeeksi. Seuraamalla kania ja sen turkin kasvua oppii nopeasti näkemään minkä verran villaa kani missäkin lämpötilassa tarvitsee. Paleleva kani istuu tiukassa kyyryssä ja tärisee. Liian kuumassa kani makoilee, hengittää nopeasti, ja sen korvat ovat kuumat.

Angorakania voi ulkoiluttaa aitauksen lisäksi valjaissa. Kostealla tai sateisella säällä angorakania ei kannata viedä ulos, sillä turkin kastuessa se saattaa huopua. Kastuneen angorakanin turkin saa pelastettua hiustenkuivaajalla. Säädä lämpö viileälle ja puhaltele villa kuivaksi.

Jos angorakanin kanssa matkustaa, on syytä huolehtia erityisesti, ettei kanille tule kuuma esimerkiksi kesällä. Turkin kerintä muutamaa päivää ennen matkustusta takaa kanille mukavan viileän olon.

Turkinhoito

Oleellisin ero angoran ja lyhytkarvaisten rotujen välillä on tietysti turkinhoito. Angorakanin turkki koostuu pääasiassa pehmeästä alusvillasta, eikä päällyskarvaa juurikaan ole. Villa kasvaa koko ajan, eikä angora vaihda karvaansa muiden rotujen tapaan. Angorasta ei siis myöskään lähde juurikaan karvaa. Angorakanin turkin tärkein hoitotoimenpide on säännöllinen kerintä. Villantuotannossa olevien kanien turkki leikataan aivan lyhyeksi noin kolmen kuukauden välein, eli neljä kertaa vuodessa. Lemmikkiangoran turkkia voi hoitaa leikkaamalla sitä tarpeen mukaan useamminkin, ja pitämällä takkuuntuvat kohdat lyhyinä. Näin ollen kerintäurakka helpottuu huomattavasti.

Työvälineiksi kerimiseen kelpaavat erinomaisesti pyöreäpäiset lyhytteräiset saksit. Kerin itse likimain sata kania vuodessa Fiskarsin askartelusaksilla. Myös trimmauskoneita voi käyttää mikäli löytää sopivan kapean leikkuuterän, mutta tarkista ettei trimmeri tukkeudu kanin hienosta villasta. Vatsapuolen ja jalat joutuu yleensä viimeistelemään saksilla. Neuvoja angorakanin kerimiseen kannattaa kysyä kasvattajalta. Alku vaatii kärsivällisyyttä ja sorminäppäryyttä, mutta kerimisen oppii muutamien kertojen harjoittelulla, ja myös kani tottuu toimenpiteeseen nopeasti.

Ellei keriminen itseltä suju, voi kanin käyttää turkinhuollossa osaavalla trimmaajalla. Kerimistä ei saa laiminlyödä missään vaiheessa. Jos angorakanin villa kasvaa ylipitkäksi, se lähtee irtoamaan, ja pitkät karvat aiheuttavat vakavan suolitukoksen riskin. Ylipitkä villa myös huopuu erittäin helposti kanin päälle vaikeuttaen kanin liikkumista huomattavasti, ja aiheuttaen iho-ongelmia ja hilsettä. Huopunut villa aiheuttaa myös tukalan olon kanille, sillä se voi kiristää ihoa, eikä kani pääse rapsuttamaan kutiavia kohtia. Huolehdi siis kerinnästä aina ajallaan ja tarkkaile kania kerintöjen välillä, jotta huopumia ei pääse syntymään.

Vastoin yleistä uskomusta angorakania ei välttämättä tarvitse harjata lainkaan. Kaikki kanit eivät pidä harjaamisesta, ja harjaaminen irrottaa aina karvaa. Niskaan ja jalkoihin tulee helposti pieniä huopatakuja, joita voi halutessaan selvittää sormin, kammalla tai harjalla, mutta helpoimmin niistä pääsee eroon saksilla. Halutessaan voi angorakanin turkkia hoitaa myös harjaamalla sitä usein, jolloin kypsynyt villa irtoaa harjaan. Harjaaminen ei korva kerintää. Villaa ei tule poistaa kanista nyppimällä, koska se ei irtoa riittävän hyvin.

Entä terveys?

Angorakanien terveydentila tai sairaudet eivät poikkea muista roduista. Pitkässä villassa olevan kanin iholla tai villan tyvellä saattaa esiintyä hilsettä ilman, että se on hilsepunkin aiheuttamaa. Angorakani saattaa olla hiukan herkkävatsainen, joten totuttaminen uusiin rehuihin tulee tehdä vähitellen. Angoran elinikä seurailee muiden samankokoisten kaniiden elinikää. Viisivuotias kani on jo iäkäs. Vanhan angorakanin villa ei ole kasvultaan ja laadultaan enää välttämättä nuoren kanin veroista. Angorakanin erikoisuutena on ruokahalun heikentyminen pitkässä villassa kerinnän lähestyessä. Joskus kani saattaa lopettaa syömisen kokonaan kun villa on kovin pitkää. Tällöin kani on syytä keriä heti, ja huolehtia siitä että se alkaa syödä. Angorakanit ovat ehkä hiukan herkempiä suolilamalle ja suolitukokselle etenkin jos ne nielevät pitkää villaa. Syömättömyyden ensiapuna pitkävillainen kani keritään, sitä juotetaan runsaasti ja ellei ruoka ala maistua pian, on syytä kääntyä eläinlääkärin puoleen.

Angorakani sopii erinomaisesti lemmikiksi taloon, jossa sillä on tarpeeksi tilaa ja sen turkinhoidosta pystytään huolehtimaan säännöllisesti. Angorakanista saa parhaimmillaan lempeän ja kesyn lemmikin, joka on mielellään mukana perheen touhuissa. Lyhytkarvaiset kanirodut ovat kuitenkin aina helpompia hoitaa.

